

Haninge
kommun
Jordbros förskolor

Utbildningsförvaltningen

Plan för trygghetsskapande arbete

Jordbroförskolor/ Knallen

Läsåret 22-23

1	Inledning	2
1.1	Planens giltighetstid	2
1.2	Definitioner	2
1.2.1	Aktiva åtgärder.....	2
1.2.2	Diskriminering.....	2
1.2.3	Trakasserier	2
1.2.4	Sexuella trakasserier	3
1.2.5	Kränkande behandling.....	3
2	Arbetet under föregående läsår	3
3	Undersökning av risker och hinder	5
4	Analys av orsaker till risker och hinder	3
5	Åtgärder	3
6	Planerad uppföljning och utvärdering	3
7	Riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier	4
8	Samverkan med elever och anställda	4

1 Inledning

Av skollagen framgår att Haninge kommun i egenskap av huvudman för Jordbros förskolor ansvarar för att det i skolans verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och för att en plan mot kränkande behandling upprättas varje år.

Enligt diskrimineringslagen ansvarar Haninge kommun vidare för att ett arbete med aktiva åtgärder bedrivs i förskolornas verksamhet för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrunderna. Arbetet med de aktiva åtgärderna ska dokumenteras varje år. I Norra Jordbros förskolor har vi valt att upprätta ett gemensamt dokument för arbetet mot kränkande behandling och arbetet med de aktiva åtgärderna, "Jordbro förskolors plan för trygghetsskapande arbete".

1.1 Planens giltighetstid

Jordbro förskolors/ Knallen plan för trygghetsskapande arbete gäller från och med 1 september 2021 årtal till och med den 31 augusti 2023

1.2 Definitioner

1.2.1 Aktiva åtgärder

Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom bland annat en förskola motverka diskriminering samt att på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

1.2.2 Diskriminering

Diskriminering innebär att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

1.2.3 Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning. Exempel på trakasserier kan vara ett barn som hånar ett annat barn för att hon bär huvudduk.

1.2.4 Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

1.2.5 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering och ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna, kränker en elevs värdighet.

Kränkande behandling kan vara av olika karaktär. Fysisk kränkande behandling kan t.ex. bestå av sparkar, slag och knuffningar mot ett barn. Verbal kränkande behandling kan bestå av hot och nedsättande kommentarer riktade till ett barn. Kränkande behandling kan även ske i form av att frysa ut och ge elaka blickar till ett barn.

2 Arbetet under föregående läsår

Detta avsnitt avser föregående läsårs förebyggande arbete mot kränkande behandling och diskriminering samt främjande arbete för lika rättigheter och möjligheter. I avsnittet ska det redogöras för vilka åtgärder som har planerats i föregående plan och hur och när dessa har genomförts samt på vilket sätt samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda har ägt rum i detta arbete.

Förhållningssätt för pedagoger och barn på Knallen:

Vuxna är goda förebilder och strävar efter att förhålla sig till våra värden. Uppmuntrar positivt beteende hos barn och hos varandra.

Uppmuntrar och stärker barns medkänsla och förmåga till empati.

Uppmärksammar kränkande beteende hos både barn och vuxna.

Barnen har delats upp i mindre grupper för att lättare kunna göra sin röst hörd och för att kunna lyssna på varandra. Mindre grupper ger ökad trygghet och stärker språkutvecklingen.

Generella problem i barngruppen löses tillsammans med barnen. Det tas även upp med hela barngruppen

Vi sprider goda exempel till varandra och barnen genom att uppmärksamma dem.

De vuxna är mer närvarande i barnens lekar som ska vara gruppstärkande.

Vid eventuella konflikter samtalar pedagogerna direkt med barnen det berör.

Vi använder oss av relevant litteratur till barn och pedagoger. Vi har fått litteratur från förlaget Olika som är mycket uppskattad. Kompisböckerna används i förebyggande syfte i värdegrundsarbetet.

Pedagogerna har sett över var barn och pedagoger väljer att vara på gården och utifrån det fördelar de sig så att det blir tryggt för barnen på hela gården.

Beskriv även när och på vilket sätt föregående läsårs förebyggande arbete mot kränkande behandling och diskriminering samt främjande arbete för lika rättigheter och möjligheter har följts upp och utvärderats. Uppföljningen och utvärderingen ska omfatta arbetet med undersökningen, analysen och varje enskild åtgärd.

Genom pedagogisk dokumentation blir barnen delaktiga i utvärderingen. Vårdnadshavares synpunkter kommer fram i den årliga Skolenkäten. De kommer även fram vid utvecklingssamtalen och föräldramöten.

Beskrivning av hur fjolårets plan har utvärderats

Varje arbetslag har utvärderat utifrån pedagoger och barns verksamhet samt med det systematiska kvalitetsarbetet SKA:s uppföljning som grund. PUG gruppen har sedan gjort en gemensam utvärdering för hela förskolan för att sedan revidera.

Under 2022 har varje arbetslag gått igenom och markerar vad som gjorts, varit bra, vad som kan tas bort och vad vi behöver lägga till (Allas delaktighet) under maj månad, utvärderade vi planen.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Arbetslagen, PUG deltagare (arbetslagsledare) och arbetslagschef

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Uppföljning månadsvis och utvärdering visar på att planen nu används mer aktivt i verksamheten och det mesta görs på rätt sätt. Det vi behöver bli bättre på är att ännu mer involvera barnen – kring hur de upplever förskolan och dess miljö. Barnens medverkan kommer vi att säkerställa genom att genomföra en intervju med våra äldsta barn om trivseln här på förskolan. Två pedagoger formulerar frågorna till barnen och de läggs ut på Unikum. På detta sätt kommer vi att få en bra bild över våra barns tankar om förskolan.

Bli bättre på att lägga in i DF respons. Planen ska även fortsättningsvis finnas på varje avdelning och det är alla pedagogers ansvar att läsa och arbeta efter den både förebyggande och när det händer något.

Vi fortsätter fördjupa oss och följa upp plan mot diskriminering och kränkande behandling månadsvis (SKA) för att aktualisera och hålla arbetet kring att förebygga kränkningar och trakasserier levande och aktuella.

Barn eller personal med allvarlig sjukdom eller om andra orsaker finns ska ha en handlingsplan, avdelningsledare ihop med avdelningens pedagoger ansvarar för att ta fram, den ska även finnas i krispärm på kontoret, här behöver vi bli bättre på det och att informera övriga pedagoger kring förhållningssätt och eventuella mediciner och hur de ska tas/ges. Inga barn får hämtas av annan än vårdnadshavare om den/de inte meddelat det – muntligt eller via den blankett vi skapat där vårdnadshavare kan skriva vilka som alltid får hämta barnet, vid oklarheter ringer vi vårdnadshavare. Viktigt att fortsätta på samma sätt framåt.

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Planen utvärderas sent på våren (maj) avdelningsvis för att sedan utvärderas för hela förskolan och sedan revideras utifrån utvärderingen, kom ihåg att skriva ner och motivera

tankar kring utvärderingen. Systematiska Kvalitets Arbetet ska ligga som grund för utvärderingarna. ALLT detta ska vara klart senast 31 augusti 2023.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

All personal har ett gemensamt ansvar.

3 Undersökning av risker och hinder

Redogör för förskolans undersökning av om det finns risker för kränkande behandling, diskriminering eller repressalier, eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i förskolan. Tänk på att även se över rutiner, riktlinjer, policys etc på förskolan. Beskriv inledningsvis hur undersökningen har genomförts och sedan vilka eventuella risker och hinder som har upptäckts.

Skyddsombuden har årliga skyddsronder där det framkommer eventuella risker för trygghet och säkerhet såsom dålig belysning på gårdarna och andra riskområden. Eventuella trakasserier och kränkande behandling framkommer genom pedagogisk dokumentation i det systematiska kvalitetsarbetet. Pedagoger ska vara aktivt närvarande med barnen. En kartläggning har gjorts över var pedagoger och barn befinner sig på gårdarna. Detta för att säkerställa att pedagoger befinner sig där barnen är. Gemensamma reflektioner i personalgruppen om värderingar görs på APT och i andra pedagogiska forum. Den egna organisationen ses över systematiskt på avdelningarnas utvärderingar.

Pedagogerna har under förra året arbetat aktivt med att identifiera problem och problemområden. Dessa har åtgärdats fortgående. Detta är ett pågående arbete som fortgår kontinuerligt.

Vi behöver dock hela tiden vara observanta på när och var kränkningar kan ske och om det är något material som behöver tänkas och ageras kring. Genom pedagogiska dokumentationer vill vi belysa barnens tankar kring miljö och material och annat som vi kan använda för att synliggöra eventuella problemområden eller problemmaterial och hitta sätt att bemöta det. Vi fortsätter att dokumentera kring områden och situationer ute där det sker kränkningar eller finns risk för det för att det ska kunna ske. Detta tas med till husmötet under punkten ”säkerhet på gården” och skrivs in i DF respons och/eller KIA anmäls.

Genom observationer och ett aktivt lyssnande ska barnens röst och mening alltid finnas med och prioriteras. Planen finns tillgänglig i varje arbetslag och på vår hemsida, där föräldrar kan ta del av den och lämna reflektioner; göra invändningar.

Hur personalen ska involveras i kartläggningen

Pedagogerna ska själva utföra kartläggningar där de tittar på hur och i vilka områden de kan förebygga kränkande behandling.

Resultat och analys

Pedagogerna diskuterar resultatet och avdelningsvis kommer fram till åtgärder.

Områden som berörs i undersökningen

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Hur barn och vårdnadshavare har involverats i undersökningen

Varje år får vårdnadshavare möjlighet att svara på en kommunövergripande enkät om förskolan. Enkäten rör frågor med anknytning till planen. Enkätsvaren analyseras och ligger till grund för kommande åtgärder och utvärdering av verksamheten.

Vårdnadshavare och barn kommer till tals via utvecklingssamtal och föräldramöten.

Hur personalen har involverats i undersökningen.

Den egna organisationen ses över systematiskt på avdelningarnas utvärderingar.

Eventuella trakasserier och kränkande behandling samt trygghet kartläggs genom pedagogisk dokumentation i det systematiska kvalitetsarbetet.

Redogör för förskolans analys av orsakerna till de risker och hinder som har upptäckts. Det handlar om att reflektera, analysera och dra slutsatser om vad det är som gör att det ser ut som det gör.

Enligt vår analys (se insatser längre ner i detta dokument) av orsakerna, risker samt hinder som har upptäckts ser vi att nedanstående punkter är de mest kritiska i vårt arbete med "trygghetsplanen".

Risken för kränkning mellan barn sker i störst utsträckning vid;

- vid icke planerad verksamhet samt övergångar, toaletsituationer.
- om struktur och rutiner inte efterföljs eller brister.
- om vi inte vet vem som ska göra vad.
- om vårt förhållningssätt gentemot barnen brister.
- om vårt förhållningssätt gentemot arbetsättet brister (tex. Att dela upp barn i grupper utifrån syfte och behov).
- om bemanningen är låg.
- om vi bemöter de som är på förskolan oprofessionellt:
- om vi inte bjuder in till dialog och delaktighet, detta inkluderar språkförståelse samt tolk.
- om vi inte värnar om varandra utifrån tanken att vi är varandras arbetsmiljö.
- om miljön och arbetet inte anpassas till tid, takt och tempo.
- om miljön och arbetet inte anpassas efter barnens behov.
- om vi inte arbetar med miljö och material som främjar alla barns rätt.

4 Åtgärder

I detta avsnitt ska det finnas en beskrivning av de förebyggande åtgärder som behöver vidtas beträffande arbetet mot kränkande behandling och mot diskriminering samt för att

främja lika rättigheter och möjligheter i skolan. Åtgärderna ska vara kopplade till de risker som identifierats i undersökningen. Det ska även finnas en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som förskolan planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året. Åtgärderna ska tidsbestämmas och genomföras så snart möjligt.

Analys av orsaker till risker och hinder

Redogör för förskolans analys av orsakerna till de risker och hinder som har upptäckts. Det handlar om att reflektera, analysera och dra slutsatser om vad det är som gör att det ser ut som det gör.

Enligt vår analys (se insatser längre ner i detta dokument) av orsakerna, risker samt hinder som har upptäckts ser vi att nedanstående punkter är de mest kritiska i vårt arbete med "trygghetsplanen".

Risken för kräkning mellan barn sker i störst utsträckning vid;

- vid icke planerad verksamhet samt övergångar, toaletsituationer.
- om struktur och rutiner inte efterföljs eller brister.
- om vi inte vet vem som ska göra vad.
- om vårt förhållningssätt gentemot barnen brister.
- om vårt förhållningssätt gentemot arbetsättet brister (tex. Att dela upp barn i grupper utifrån syfte och behov).
- om bemanningen är låg.
- om vi bemöter de som är på förskolan oprofessionellt:
- om vi inte bjuder in till dialog och delaktighet, detta inkluderar språkförståelse samt tolk.
- om vi inte värnar om varandra utifrån tanken att vi är varandras arbetsmiljö.
- om miljön och arbetet inte anpassas till tid, takt och tempo.
- om miljön och arbetet inte anpassar efter barnens behov.
- om vi inte arbetar med miljö och material som främjar alla barns rätt.

5 Förebyggande åtgärder

5.1 Mål och uppföljning

Trygghet: vårdnadshavarna ska känna sig trygga i att lämna sina barn på förskolan och barnen ska känna sig trygga i att vara på förskolan.

5.2 Åtgärd

Rutin/struktur på gården. Tänka att alla barn är allas barn, vi har alla samma ansvar. Detta kan i sin tur skapa en trygghet hos föräldrarna, att de kan känna sig trygga med att lämna sina barn hos all personal och inte behöva leta efter personal från deras avdelning. Viktigt att

välkomna alla barn, både ute och inne. Kontakta föräldrarna omgående om någonting händer.

Vårt förhållningssätt är viktigt, att alla barn synliggörs och får vara den de är och känna sig lika värd. För att alla barn ska bli synliggjorda är det avgörande att man har få barn i taget i hallen så att man hinner prata och se alla barn. Detsamma gäller i matsituationerna att man skickar några få i taget till matsalen. Se till att inte alla barn är på gården samtidigt. Förhållningssätt och rutiner behöver diskuteras och hållas levande hos alla pedagoger.

Dagar kan se olika ut och vi behöver behålla lugnet även i stressiga situationer. När pedagogerna är stressade ökar risken för kränkningar av barnen. Barnen ska få lära sig förhandla och komma överens. Vi ska bemöta alla barn utifrån den de är – med hänsyn till deras olika personligheter så de får möjlighet utveckla sin sociala kompetens. Vi skolar in barn till förskolans verksamhet inte till enskild pedagog. Alla barn ska få samma möjlighet till utveckling och utforskande oavsett ålder, kön och funktionskillnader.

Vi ska ha planerade aktiviteter både ute och inne. Personalen ska sprida ut sig över gården. På avdelning under verksamhetstid ser avdelningspersonalen till att ingen utsätts för kränkning genom att vara närvarande och organisera avdelningsarbetet.

5.3 Motivera åtgärd

Genom bra rutiner, närvarande pedagoger, skapar vi en tryggare och mer inkluderande miljö för alla. Risken för kränkning mellan barn sker i störst utsträckning vid icke planerad verksamhet, fri lek samt vid övergångar mellan ute/innevistelse, i toalettsituationer och andra tillfällen. Därför får aldrig barn lämnas ensamma.

På Knallen ska den personal som är Tempusansvarig på gården även ha ansvar för att följa barn in på toaletten och vara med dem tills de är klara. Vi försöker alltid att dela upp barnen i mindre grupper helst fyra stycken i hallen åt gången för att minska risken för kränkningar.

Även när vi slussar barnen till och från matsalen skickar vi några i taget. Då bevaras lugnet och tryggheten för våra barn.

Utomhus ska det finnas olika stationer där barnen kan undersöka, leka och lära.

Pedagogerna ansvarar för att stationerna är intressanta och lockande för barnen.

Pedagogerna är utspridda över gården och om det behövs så lämnar några barn gården och går iväg eller är inne med några pedagoger. Allt för att undvika trängsel där barnen kan bli utsatta för kränkande behandling.

Alla har ett förhållningssätt att barnen är kompetenta och har ett bemötande som är respektfullt i alla lägen.

6 Rutiner för akuta situationer

6.1 Policy

I Jordbro förskolor är det nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling. Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn:

1. Varje form av konflikt som uppmärksammas av en vuxen bearbetas direkt. På Knallens förskola hjälper vi barnen att lösa konflikter tillsammans. Genom att prata med barnen. Barnens berättelse av vad som har hänt är oerhört viktig i konfliktlösande samtal. Det gäller att båda barnen får berätta i lugn och ro. Sedan måste man som pedagog höra hur de själva tänker att de, kan lösa konflikten. Kan de inte själva komma på en lösning på problemet är vi pedagoger så klart där och hjälper till.

Är det samma konflikt som uppstår hela tiden så måste pedagogerna vara närvarande och lyssna in noga vad som händer i konfliktsituationen eller i många fall innan konflikten är ett faktum. Närvarande och in lyssnande pedagoger är en förutsättning för att minska konflikter bland barnen.

Vi pedagoger måste vara professionella i vårt bemötande av barnen, föräldrarna och varandra. Vi är förebilder.

2. Vid misstanke om kränkning överlämnas misstanken till personal i den verksamhet barnet tillhör.

3. Personal i arbetslagen tillsammans med den som bevittnat situationen utreder genast; skriver en anmälan i DF respons a) skaffar sig information om vad som hänt b) pratar med flera vuxna c) pratar med det utsatta barnet/barnen d) tar kontakt med utövaren/utövarna .

4. Kontakt med vårdnadshavare till både den/de utsatte/a och förövaren/- na görs samma dag. Information ges om att arbetet redan är igång och att det följer förskolans handlingsplan (DF-respons).

5. Utifrån bedömning och sammanfattningen av händelsen sker; a) Berörda parter (barn, vårdnadshavare, personal, rektor) kallas till ett möte där skriftlig dokumentation sker. b) Rutiner i verksamheten ses över, synliggörs och/eller ändras för att liknande händelser inte skall kunna inträffa. c) Handlingsplan skrivs för den enskilda individen. När handlingsplanen skrivs görs det av ansvarig personal tillsammans med barnet och hans/hennes vårdnadshavare (om den sistnämnde inte kan/vill närvara skriver personalen och barnet). Både för den/de som utfört kränkningen samt för den/de utsatta. Uppföljning bokas inom 3-5 dagar. d) Eventuell anmälan till annan myndighet till exempel polis, socialtjänsten, arbetsmiljöverket. Den enskildes upplevelse av det inträffade är utgångspunkt för den bedömning av och utredning kring vad som hänt. Viktigt att klargöra att det aldrig finns någon rätt att kränka en annan människa, att alla människor har samma värde. Det finns aldrig en förmildrande omständighet att kränka.

6.2 Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Pedagoger arbetar efter pedagogiska strukturer och har uppsikt över verksamheten både inomhus och utomhus, det ska alltid finnas en pedagog i närheten av barnen, de får aldrig lämnas ensamma.

6.3 Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Barn och vårdnadshavare vänder sig i första hand till sina arbetslagspedagoger i arbetslaget. Vårdnadshavare kan även vända sig till arbetslagschefer, intendent, rektor

6.4 Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn DF respons

1. Varje form av konflikt som uppmärksammas av en vuxen bearbetas direkt.
2. Vid misstanke om kränkning överlämnas misstanken till personal i den verksamhet barnet tillhör.
3. Ansvarig personal utreder genast; a) skaffar sig information om vad som hänt b) pratar med flera vuxna c) pratar med det utsatta barnet/barnen d) tar kontakt med utövaren/utövarna
4. Ansvarig personal vänder sig direkt till arbetslagschef/rektorer och informerar om händelsen. Arbetslagschef/rektorer avgör här vilka insatser som skall vidtas och vilka resurser som skall tillsättas. Samtalen ska ske med en och en och det är viktigt att poängtera att detta är ett SAMTAL.
5. Kontakt med vårdnadshavare till både den/de utsatte/a och förövaren/-na görs samma dag. Information ges om att arbetet redan är igång och att det följer förskolans handlingsplan.
6. Utifrån bedömning och sammanfattningen av händelsen sker; a) Berörda parter (barn, vårdnadshavare, personal, rektor) kallas till ett möte där skriftlig dokumentation sker. b) Rutiner i verksamheten ses över, synliggörs och/eller ändras för att liknande händelser inte skall kunna inträffa. c) Handlingsplan skrivs för den enskilda individen. När handlingsplanen skrivs görs det av ansvarig personal tillsammans med barnet och hans/hennes vårdnadshavare (om den sistnämnde inte kan/vill närvara skriver personalen och barnet). Både för den/de som utfört kränkningen samt för den/de utsatta. Uppföljning bokas inom 3–5 dagar. d) Eventuellt anmälan till annan myndighet till exempel polis, socialtjänsten, arbetsmiljöverket. De enskildes upplevelser av det inträffade är utgångspunkt för den bedömning av och utredning kring vad som hänt. Viktigt att klargöra att det aldrig finns någon rätt att kränka en annan människa, att alla människor har samma värde. Det finns aldrig en förmildrande omständighet att kränka.

6.5 Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal DF respons

Handlingsplan för konflikt/kränkande behandling mellan vuxen och barn:

Om det är en vuxen som utsätter barn för kränkning, tar den som uppmärksammat detta omedelbar kontakt med arbetslagschef eller rektor. a) Rektor informerar den vuxne. b) Arbetslagschef/rektorer meddelar vårdnadshavarna. Berörda parter (barn, vårdnadshavare, personal, rektor) kallas till ett möte där skriftlig dokumentation sker. d) En handlingsplan skrivs med uppföljning inom 3–5 dagar. e) Beroende på kränkningens art kan eventuell anmälan till annan myndighet till exempel polis bli aktuell.

Handlingsplan för konflikt/kränkande behandling mellan barn och vuxen:

Om det är ett barn som utsätter en vuxen för kränkning, tar den som uppmärksammat detta eller den vuxne själv omedelbar kontakt med rektor. a) Rektorn meddelar vårdnadshavarna. b) Berörda parter (barn, vårdnadshavare, personal, rektor) kallas till ett möte där skriftlig dokumentation sker. c) En handlingsplan skrivs med uppföljning inom 3–5 dagar. d) Rektor ansvarar även för att en stödplan för den vuxne upprättas. e) Beroende på kränkningens art kan eventuellt anmälan till annan myndighet till exempel polis, socialtjänst, arbetsmiljöverket bli aktuell.

6.6 Rutiner för uppföljning

Görs inom 3–5 dagar och även en månad efter händelsen. Ärendet avskrivs inte förrän den utsatte känner sig trygg och kränkningen helt upphört.

6.7 Rutiner för dokumentation

Arkivering. Finns i områdets kassaskåp, samt en kopia till dem som deltagit i mötet. När det gäller handlingsplan skall kopia lämnas till det enskilda barnets vårdnadshavare.

6.8 Ansvarsförhållande

Rektor ansvarar för: a) Vilka insatser som skall vidtas och vilka resurser som ska tillsättas. b) Att informera/meddela personal och vårdnadshavare. c) Att tillsammans med personal och vårdnadshavare skriva handlingsplan. Personal ansvarar för: a) Att utreda vad som hänt, prata med det/de utsatta barnet/barnen och flera vuxna samt ta kontakt med utövaren/utövarna. b) Att vid uppmärksammande av en kränkning omedelbart ta kontakt med rektor. c) Att tillsammans med rektor och vårdnadshavare skriva handlingsplan.

7 Riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier

Förskolan ska ha riktlinjer och rutiner för verksamheten för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. I detta avsnitt ska en redogörelse göras för skolans aktuella riktlinjer och rutiner.

Det ska även finnas en beskrivning av för när och på vilket sätt föregående läsårs riktlinjer och rutiner har följts upp och utvärderats samt för hur och när de aktuella riktlinjerna och rutinerna ska följas upp och utvärderas.

7.1 Främjande insatser mot kränkande

7.2 Mål och uppföljning

Alla föräldrar ska känna sig trygga med att lämna sina barn i Jordbro förskolor och veta att barnen behandlas med respekt av alla anställda och inte utsätts för kränkningar.

Alla barn ska ha samma möjlighet att prova alla material och delta i alla aktiviteter. Våra dagar kan se olika ut och det är viktigt att behålla lugnet även när det är stressigt. Stress och irritation smittar av sig på barnen och kan leda till kränkningar av barnen. Personalen ska be om hjälp i situationer som de känner är svåra, genom att vända sig först och främst till

kollegor och närmsta chef. Barnen ska få lära sig förhandla och komma överens med varandra. Barnen ska få bli mer delaktiga i sin vardag.

7.3 **Insats**

Vi skapar rutiner och strukturer för att tydliggöra vem som gör vad och när – det skapar trygghet och frigör tid. Tid som vi kan använda TILLSAMMANS med barnen och som gör att vi kan upptäcka och motverka att kränkningar sker. Barn får aldrig lämnas ensamma utan tillsyn av vuxen. Den som upptäcker brister i rutiner och/eller strukturer ska lyfta det med kollegor och närmsta ledare så att åtgärder kan vidtas. När en kränkning sker, ska inblandande barns vårdnadshavare kontaktas omgående via telefon. Det ska även göras en anmälan genom DF respons på Unikum. Där följer vi upp och får information om hur vi går vidare – vem som gör vad. Chef ska informeras om vad som hänt.

Vi ska aktivt arbeta med vårt (pedagogernas) förhållningssätt till barnen - att förstärka positiva beteenden och motverka negativa bland annat genom att **inte** använda meningar med **inte** eller som är hotande eller straffande. Vi vill jobba med barngruppen på olika sätt – dela gruppen i mindre grupper eller arbeta i helgrupp utifrån syfte och behov. Genom att göra olika, skapar vi förutsättningar för alla, att i olika gruppkonstellationer få träna sig i förhandling att få delta, "våga" synas och höras. Vi bygger organisationen på att vi alla hjälps åt, ser till hela förskolan och även till hela Jordbro förskolors bästa. Vi fördelar personal och barn utifrån arbetslagens, förskolors samt områdets behov. Vi ser en styrka i att samarbeta, både inne/ute under förmiddagen/eftermiddagen. Vi förändrar vårt schema och behov av bemanning för att säkerställa att det finns som mest personal när det finns som mest barn och utifrån verksamhetens behov.

För att föräldrar ska känna trygghet och ha tillit till personalen har vi som målsättning att lära oss alla barns namn och vidare avdelningens föräldrars namn, för ett respektfullt möte där vi talar om att "vi ser dig och du är betydelsefull". Under inskolningen börjar vi använda namnlappar för både barn och föräldrar. Vi hälsar på alla och försöker med blick, kroppsspråk och välkomnande ord välkomna familjer respektfullt. När föräldrar frågar något som vi inte kan svara på är det viktigt att vi tydliggör att vi lyssnat och att vi ska återkomma med ett svar senare eller hänvisa till rätt person. Det är viktigt att vi alltid förhåller oss professionella i vårt bemötande gentemot föräldrar, barn och kollegor.

När vi får grindar har vi för avsikt att starta dagen på "stora gården". De dagar vi är ute längre öppnar vi upp mellangården och lilla gården för att barnen ska få möjlighet att vara på fler. Vi skapar ett system för ansvar över gårdarna – lappar/skyltar som vi ska användas. Vi arbetar för att flera gånger under året bjuda in våra familjer till träffar, dialog och samtal *för att skapa tillit, delaktighet och att vi alla tillsammans arbetar för barnens bästa.*

För att undvika stress som kan leda till att personalens kroppsspråk och röst kan uppfattas som hård, skrämmande och därmed kränkande, är det viktigt att undvika dessa situationer och arbeta förebyggande. Till exempel att gå in några barn i taget för att på- och avklädningsituationen ska bli lugn, gå till och från matsalen några i taget. Det är viktigt att personalen aldrig använder straffande eller hotande meningar utan vi försöker förstärka positiva beteenden och resonerar med barnen. Viktigt att vi också påminner och säger till varandra.

Utvecklingssamtal sker en gång per år i mars-maj, för de barn som börjar förskoleklass till hösten sker ett avslutningssamtal istället för utvecklingssamtal. Avslutningssamtalet sker enligt kommungemensam mall. För de barn som behöver extra stöd görs även en övergångsplan enligt kommungemensam mall. Tänka på att börja i tid med de olika samtalen för att minska stressen. Börja förbereda samtalen redan under hösten för att ha koll på innehållet i samtalen som sker under vårterminen. Vi ska skapa struktur för vilket arbetslag som har vilken vecka med start vecka 2. Vi ger förslag på olika tider där vårdnadshavare själva skriver in den tiden som passar och om de vill ha. Tänk på att använda tolk när det behövs för att få till en dialog.

7.4 Främjande av likabehandling oavsett kön eller könstillhörighet

7.5 Mål och uppföljning

Vi ska tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt i verksamheten. Vi ska reflektera över på vilket sätt samhället förmedlar normer och fördomar kring kön och granska vårt eget arbete utifrån ett normkritiskt perspektiv (till exempel det finns inga flick- och pojkleksaker utan alla saker är för alla) ihop med en interkulturell pedagogik. Barnen ska känna stolthet över sig själva oavsett kön. Vi ska ge barnen lika stort inflytande över verksamheten – och lika stort utrymme. Vi ska skapa förutsättningar för att barnen ska kunna utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa könsroller.

7.6 Insats

Vi arbetar aktivt med material som inte är köns kodat. Vi har ett samarbete med vårt återbrukscenar i kommunen, Kremima, återbruksmaterial är könsneutralt. Vi har även en inköpsgrupp som ser över vilket material som köps in, utifrån likvärdighet, kön och hållbarhetsperspektiv. Vi ser barnen som individer och inte utifrån kön. Vi ska använda litteratur som belyser könen på olika sätt och ur olika perspektiv till exempel prinsessböckerna, Zlatan, Gittan och genom det skapa förutsättningar att reflektera över och diskutera olikheter, där olikheterna lyfts fram som berikande.

7.7 Främjande likabehandling oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

7.8 Mål och uppföljning

Vi ska reflektera över på vilket sätt samhället förmedlar normer kring etnisk tillhörighet och fördomar om etniska grupper och granska vårt eget arbete utifrån ett normkritiskt och interkulturellt pedagogiskt perspektiv. Barnen ska känna stolthet över sig själva och sin etniska tillhörighet. Vi ska skapa förutsättningar för barnen att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa föreställningar om olika etniska grupper. Vi ska

uppmärksamma flerspråkighet på ett positivt sätt. Vi ska arbeta aktivt för att utveckla barnens förmåga att leva sig in i och respektera andras kulturer och värderingar.

7.9 Insats

Alla familjer ska känna sig välkomna, det är ALLA pedagogers skyldighet att se till att detta sker. Vi använder tolkhjälp när det behövs; i första hand de språkresurser vi har genom pedagoger på förskolan och i Jordbro förskole område, i andra hand tolkförmedlingar. Detta för att alla familjer ska få information som de förstår, kunna ställa frågor och känna delaktighet. Vi gör en språkkartläggning vid inskolning för att få fatt i vilka språk barnen talar hemma.

Vi använder pedagogisk dokumentation för att skapa kommunikation och synliggöra barnet. Vi har pedagoger med olika bakgrund och språk vilket skapar trygghet för familjerna. Vi ordnar årligen en kulturfest där vi synliggör och uppmärksammar våra olika kulturer tillsammans med våra familjer.

Vi erbjuder en mängd olika böcker på olika språk för att lyfta flerspråkighet och skapa en bokkultur.

Genom vår sommaruppgiften "Jag och min familj" som skickats ut till alla våra barn kommer vi att tillsammans med barnen arbeta aktivt med att uppmärksamma vilket land vi kommer ifrån och vilket språk vi pratar samt vilka högtider vi firar. Olika klädkoder ect.

Främjande av likabehandling oavsett funktionsnedsättning

7.10 Mål och uppföljning

Verksamheten och miljöerna ska ta hänsyn till barnens olika förutsättningar och utformas så att alla barn kan delta. Lagen om sekretess måste alltid följas.

Insats

Miljö och arbete anpassas för barngruppen. Alla barn med särskilda rättigheter har rätt till en individuell plan, ansökning av extra medel görs av arbetslagen, i samråd med biträdande rektor och vårdnadshavare. Vi har ett barnhälsoteam (BHT) som träffas cirka 2 gånger/termin med uppdrag att se till att rätt stöd och förutsättningar skapas, på ett likvärdigt sätt oavsett vilken förskola barnet går på. Alla samtal och kontakter med föräldrar eller stödinsatser angående barn med behov särskilda rättigheter görs i samråd med biträdande rektor. Vi samarbetar med olika resursenheter på kommunen så som specialpedagog/förskolepsykologer samt även externa resurser så som resurscentrum, barnpsykiatri (Prima, BUP), BVC, Autismcenter eller liknande, men detta ska alltid gå via biträdande rektor eller rektor.

7.11

7.12

Främjande av likabehandling oavsett sexuell läggning

7.13 Mål och uppföljning

Vi ska skapa förutsättningar för att barnen ska utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa föreställningar om sexuell läggning. Vi ska välkomna och bemöta alla former av familjekonstellationer. Vi ska synliggöra och bejaka olika familjekonstellationer i verksamheten utifrån ett normkritiskt perspektiv.

7.14 Insats

Att i samtal med barnen vara uppmärksam på hur vi pratar, att inte förmedla stereotypa roller utifrån normkritiskt perspektiv, kärlek är mellan olika individer.

Vi tar bort begreppen mamma och pappa för att ersätta detta med vårdnadshavare istället där det är en bättre formulering.

8 Samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda

Redogör för på vilket sätt samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda har ägt rum för innevarande års trygghetsskapande arbete. Samverkan omfattar hela det trygghetsskapande arbetet med undersökning, analys och planerade åtgärder. Det är inte nödvändigt att varje anställd och barn ska delta i arbetet utan samverkan kan ske med representanter för olika grupper.

8.1 Förankring av planen

Aktivt arbeta med och utvärdera utvalda områden månadsvis som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Alla ska känna till planen och veta vad och hur vi arbetar mot kränkningar och aktivt arbeta för likabehandling.

8.2 Barnens delaktighet

Genom pedagogisk dokumentation och ett aktivt lyssnande ska barnens röst och mening alltid finnas med och prioriteras. Vi utgår från ett hela dagen perspektiv där hänsyn till barnens behov och rätt till en god och innehållsrik verksamhet ska genomsyra hela dagen. I samtal på samlingen ta upp om det är någonstans på förskolan barnen inte vill vara och isfall varför (september och januari), med de yngsta ta upp på avdelningsplaneringen om vi upplever att det finns platser där barnen verkar otrygga.

8.3 Vårdnadshavarnas delaktighet

I Jordbro förskolors gemensamma förbättringsområden finns föräldrars trygghet och delaktighet som viktig del. Detta område knyter an till vårt arbete med kränkande behandling. Den dagliga kontakten är viktig, vårdnadshavare ska få information om hur

dagen varit – det skapar trygghet och tillit, mitt barn är sett! Genom att bjuda in vårdnadshavare att delta i vår verksamhet till exempel familjeträffar, fixarkvällar och olika hemuppgifter vill vi skapa delaktighet.

8.4 Personalens delaktighet

Vi ska arbeta för att hitta likvärdigt förhållningssätt så barnen bemöts likvärdigt oavsett pedagog. "Alla barn är allas barn". Den som ser en "konflikt" hjälper till att lösa den. Den personen som är med och löser informerar barnens avdelningspedagoger och vad som hänt. Pedagogerna i varje arbetslag gör en kartläggning i miljöer inne och ute för att synliggöra var kränkningar kan ske och då kunna agera för att motverka (september, januari). Vi behöver synliggöra Barn med särskilda rättigheter och informera alla om hur vi bemöter och agerar för att stötta och hjälpa. Dessa barn behöver ha en handlingsplan som ska finnas i kripärmen och alla ska läsa och signera. Alla har ansvar för att synliggöra och agera kring dessa barn. Vi går igenom "trygghetsplanen" under vårt systematiska kvalitetsarbete SKA och använder uppdelning varje månad.